

«Quousque tandem?»

Membre de l'Apel·lc.

JORDI DE BOFARULL.

Hi ha qui creu que el principal obstacle per a la normalització de la llengua catalana és la composició demogràfica de Catalunya, o fins i tot la poca consciència lingüística dels catalanoparlants. S'equivoquen. Encara ara, la raó per què no avancem tant com voldríem cal buscar-la en l'acció política. Ni la demografia ni les actituds lingüístiques no expliquen, per exemple, la injusta supremacia del castellà consagrada a la Constitució espanyola, ni la impossibilitat que el català sigui oficial a Europa, ni l'atac sistemàtic a la unitat de la llengua. El factor polític ha originat i ha alimentat el procés de minorització del català, i és bo que ho tinguem clar si volem anar més enllà. Alguns pensaven, fa 25 anys, que la democràcia també serviria per estendre entre la població espanyola el respecte cap a la pluralitat cultural i cap a la plenitud de totes les llengües de l'Estat. No ha anat així (i no serà perquè no s'hagin provat diferents modalitats de governs: majories absolutes d'esquerra i de dreta, majories relatives d'esquerra i de dreta amb suport catalanista...). S'han desapropiat, a Espanya, dues eines úniques per sensibilitzar la població en la pluralitat: l'escola (les generacions formades en l'ensenyament democràtic continuen sent poc sensibles a la plurinacionalitat de l'Estat) i els mitjans de comunicació (fa esferir les poques referències a la pluriculturalitat d'Espanya a les cadenes d'àmbit estatal). Si alguna lliçó hem de treure, doncs, d'aquest quart de segle de democràcia és que la minorització política de la llengua catalana és intemporal, i que les repressions i dictadures sofertes (com la franquista) només són encrudiments d'un procés llarg que no s'atura. En política lingüística espanyola, el que en dictadura s'imposa amb la força de les armes, en democràcia s'imposa amb la força dels vots del grup nacional majoritari. Hi ha un tema, però, on el balanç és especialment negatiu: el de la unitat de la llengua. És just reconèixer, en aquest sentit, l'eficàcia de l'acció política del Partit Popular des de Madrid, des de València i, més darrerament, des de Palma, que amb pas ferm i segur està teixint l'espessa teranyina de la secessió lingüística, que tant costarà després de desfer. No hi ha espai, aquí, per glossar les gestes de la dreta espanyola al País Valencià (censura en els llibres de text escolars de tota referència a la unitat i al nom català, censura dels escriptors no nascuts al País Valencià, imposició d'un model lingüístic de màxima diferència de la resta de la llengua, no-reconeixement dels títols de filologia catalana..., i ara el decret que pot comportar que les escoles oficials d'idiomes ensenyin i donin titulacions de català i valencià com si fossin idiomes diferents). A les Illes, els populars estan iniciant el mateix camí, i després de clausurar una bona ràdio en català (Som Ràdio), de rebaixar les exigències lingüístiques a l'administració o de fer bilingües el premis literaris de Palma, creen una nova acadèmia de la llengua i posen fi a l'escolarització general en català. Em pregunto, com Ciceró, quousque tandem? (fins quan?) Què més necessitem per convèncer-nos que la secessió lingüística està perfectament orquestrada pels de sempre, amb un clar objectiu: afeblir la nostra llengua i el(s) nostre(s) projecte(s), per enfortir la seva llengua i el seu projecte. Em temo que n'hi ha molts que mai no se'n convenceran. Però molts altres, amants de les causes justes i de la democràcia, haurien d'actuar amb el coratge necessari per aturar aquest insult a la raó. Seria bo que els partits polítics catalans que concorren a les eleccions espanyoles fessin pinya amb dos objectius, als quals, per higiene democràtica, no hem de renunciar: la igualtat legal de les diferents llengües de l'Estat (si el castellà és d'obligat coneixement a Espanya, també ho ha de ser el català a Catalunya) i el reconeixement de la unitat de la llengua (si el castellà de Santander i el de Cadis són el mateix idioma, també ho és el català de Valls i el de Xàtiva). Si totes les llengües són iguals, per què la nostra no pot ser tan igual com el castellà?

